

הרב שמיר שיינטוף

בשיטת הרמב"ם בלבד ולא תקרבו

פתיחה

איתא בגמ' (סנהדרין עה ע"א):

אמר ר' יהודה אמר רב מעשה באדם אחד שנתן עינוי באשה אחת, והעלת לבו טינה. ובאו ושאל לו רופאים, ואמרו אין לו תקנה עד שתבעל. אמרו חכמים ימות, ועל תבעל לו. תעמוד לפניו ערומה, ימות ועל תעמוד לפניו ערומה. הספר עמו מהחורי הגדר, ימות ולא בספר עמו מהחורי הגדר. פלייגי בה רב כי יעקב בר אידי ורבי שמואל בר נחמני, חד אמר אשת איש היתה, חד אמר פנואה היתה. בשלמא למן אמר אשת איש היתה שפיר, אלא למן אמר פנואה היתה מאי כולי הא, רב פפא אמר משום פגם משפחה, רב אהא בריה דרב איקא אמר כדי שלא יהו בנות ישראל פרוצות בעירות.

ויש לעיין בדברי הגמ' מודיע החמירו עליו כל כך שאפלו לא ידבר עימה אחורי הגדר, ומה מקום יש להחמיר עד כדי כך בדיור עם פנואה (למ"ד שפנואה היתה) שאף ביהה ממש נחלקו הרמב"ם והראב"ד אם היא דאו' או לא (עי' אישות פ"א הלכה ד) וגם למ"ד אשת איש היתה יש לעיין מה גדר האיסור בדיור אחורי הגדר עם אשת איש במקום פיקו"ג.

מה' רמב"ם רמב"ן

הנה ידועה מחילוקת הרמב"ם והרמב"ן בספר המצוות ול"ת שנג והשגות הרמב"ן שם) אם קירבה לעיריות hei issur torah כדעת הרמב"ם או שאין בקירבה אלא "איסור מדרבנן, או יהיה מון התורה דכל דמתהני מאייסורה איסורה הוא, כענין בחצי שיעור" לפि הרמב"ן.

אמנם בדעת הרמב"ם יש לעיין מהו הגדר של הקירבה אותה אסורה מלבד הביאה שנאסרה באיסור נפרד, שלגביו מעשה הביאה מצאנו סוגיות ערכות מהו הגדר של המעשה האסור, אם בהעראה או בגמר ביאה וכדומה. ואילו לגבי קירבה שאסורה לרמב"ם מDAO' לא מצאנו שdone מהי הקירבה אותה אסורה תורה, ומה שהגמ' דנה לגבי שאר קירבות אם מותירות או אסורות (כגון שבת יג ע"א) היינו לכא"ו בגדרו האיסור מדרבנן. ונפק"מ בזה על פי שdone הבית יוסף (ו"ז סוף סימנו קצה) במקומות שצרכך הרופא למשש דופק של ערוה, ותלה נידונו זה במה' הרמב"ם והרמב"ן אם קירבה hei DAO' או דרבנן [ועי' שם בש"ד סק"ב מה שחולק]. ועל כן יש לבירר בשאר ענייני קירבה האם הם בכלל איסור DAO' לרמב"ם או לא.

ובטרם נבוא לעין בשיטת הרמב"ס בזה יש לעין במחולקת הב"י והש"ך הנ"ל דלכאו' מה ראו' להביא ראיות שונות לשיטות ותלו דין זה במח' הרמב"ס והרמב"ן וכו', הרי דיון זה לכaco' הוא גמור ערכוה בסנהדרין הנ"ל שלא התירו לו להתרפא אפילו בהרחקה של דבר אחורי הגדר עם פנויה, ולכאורה ק"ו בנסיבות ונסיבותים שיגע הרופא בبشرה ויביט בبشرה זהוי קירבה טפי. ועוד איתא בגמרא בפסחים (כח ע"א):

אמר ר' יעקב אמר ר' יוחנן: בכל מתרפאיין, חז' מעצי אשירה. היכי דמי? אי נימא دائיכא סכנה אפילו עצי אשירה נמי. ואי دائיכא סכנה אפילו כל איסורין שבתורה נמי לא. לעולם دائיכא סכנה, ואפילו היכי עצי אשירה לא. דתניא, ר' אליעזר אומר: אם נאמר בכל נפשך למה נאמר בכל מادرך, ואם נאמר בכל מادرך למה נאמר בכל נפשך? אלא לומר לך: אם יש אדם שגופו חביב עליו ממנומו לך נאמר בכל נפשך, ויש אדם שממנונו חביב עליו מגופו לך נאמר בכל מادرך. כי אתה רבין ר' יוחנן: בכל מתרפאיין, חז' מע"ז ג"ע ושפ"ד.

ולכאו' לפי דעת רבין אמר ר' יוחנן, מפורש שאין מתרפאיין באיסורי ג"ע, ובר"ז שם זה ע"ב בדף הרי"ף) כתוב וזו":

"וקן לרבענו נמי דאמרו חז' מע"ז ג"ע ושפ"ד בכולחו לאוי דילה אמר' יהרג ואל יעבור והכי מוכח בסוף בן סורר ומורה דאמרין התם מעשה באדם אחד שהעהלה ליבו טינה... ובודאי שדברים אלו אינם גילוי עריות ממש אלא שעובר בהם על לאו דלא תקרבו לגלות ערוה שהוא לאו בגילוי עריות".

והכי איתא גם במהר"ם חלאוה בפסחים (שם) זו":
כדאשכחן נמי גבי ג"ע מעשה באדם... אלמא דאפיילו בלאו דלא תקרבו אמרו יהרג ואל יעבור.

[ועי' ברבנו יונה על פרקי אבות (פ"ג מ"א ד"ה המלבין) שכותב זו": "תולדת ג"ע המסתכל או המדבר עס א"א שיחרג עליהם ואל יעבור כההיא עובדא במסכת סנהדריןumi שהעהלה לבו טינה שאמרו שם...". והנה הביא דין יהרג ואל יעבור רק בא"א מההיא עובדא אף שבההיא עובדא למסקנת הגמ' מיيري גם בפנויה, עכ"פ הוא הבינו שהיא תולדת ג"ע ולא הביא דהאיסור הוא מלא תקרבו].

וא"כ יש להבין מדוע תלו הב"י והש"ך דבריהם במחולקת הרמב"ס והרמב"ן ולא הזכירו לפניו את דבריהם מסווגיות הגמרא.

והפרשׂות לומר כי על כרחך הבינו הב"י והש"ך שאין כוונת הסוגיא לומר שהוא מדינא מפני לאו של קירבה אלא הוא מטעם מיוחד, וככפי שתכתבה הגמרא משום פגס משפחה או שלא יהיה פרוצות בעריות ואיןו כלל מדין יהרג ואל יעבור. או שהוא מטעם אחר והוא שאינו נחשב כמו אונס רגיל דעתו מעלמא, כי נחשב כאילו הוא אנס את עצמו [עי' בר"ז בפסחים].

שאר קריבות לדעת הרמב"ם

ובש"ך יי"ד (קנץ סק"ו) למד מגמרא זו של דעת הרמב"ם אף דבר ושאר קריבות הוא בכלל איסור קירבה מדא' וז'ל:

רק לאו בעלמא כו' – דהא אמרין בש"ס (ס"פ סורר ומורה) מעשה באדם אחד שנתן עיניו באשה אחת והעללה לבו טינה ואמרו הרופאים אין לו תקנה עד שתבעל לו אמרו חכמים ימות ואל תבעל לו תעמוד לפני ערומה ימות ואל תעמוד לפניו ערומה הספר עמו מהוחררי הגדר ימות כו' ובodia' שדברים אלו אינם ג"ע ממש אלא שעובר בהן ללא תקרכבו לגלות ערוה שהוא לאו דג"ע כ"כ הר"ן פא"מ והג"ג. ס"פ סורר ומורה ולפי זה המשמע דס"ל כהרמב"ם בס' מנין המצות מצוה שנ"ג.

ובסד"ט (קצתה סקכ"ד ד"ה מיהו) הקשה על הש"ך שאין לומר שדייבור עימהו hei da'oi וז'ל:

... גם למן ואמר פנויה היתה ודאי לייכא שום לתא דאו' ועל כרחך צריך לומר דשאני התם דהחויל בא מלחמת עבירה לפיקך ימות ואל יעשה העבירה, וכמו שכתב מהר"ם בן חביב (תוספות יוחכ"פ פב ע"א ד"ה כתבו עוד)...

עיי"ש בדבריו שהוכיה מכאן שבדין אבזריו מוכרים לומר שאף איסורי דרבנן בכלל [ועי' במל"מ הל' יסודי התורה פ"ה ה"ב שדו' בזה לגבי כהן שנאנס לשאת חולצה שכל איסורה הוא מדורבנן, והוכיה מסוגייתנו שאף באיסורי דרבנן יתרוג ואל יעבור, ועי' בשו"ת אור גדור סי' א מעמ' ד והלאה].

ולכא' דברי הסד"ט עכ"פ הם נגד דברי הר"ג, הנמוק"י, המהה"ם חלאוה ועוד ראשונים שנקטו במפורש בסוגיא שהקריבות המנויות שם הם כלולות ללא תקרכבו, והסד"ט גופיה הבהיר בזה וכותב:

אך מדברי הר"ן פרק אין מעמידין ופרק כל' שעה והنمוק"י בסנהדרין שם משמע דסבירא לנו דבכל הני אייכא לאו דלא תקרכבו והוא תמורה.

ולענ"ד יש צורך בראיות גמורות לדחות דברי הש"ך הנ"ל שמסתייעים מדברי ראשונים מפורשים, ואין די לומר שיש חילוק בסוגיא עפ"י דברי המהה"ם בן חביב. ומצווה לישיב דברי הראשונים שמנינו להם שקרייבות אלו בכלל לאו דלא תקרכבו, הרי צודק הסד"ט שאם אסורה הגمراה אף בפנויו ומהטעמים שהביאו בגמרה על כרחך שאינו עני לגדרים הרגילים.

عيון בלשונות הרמב"ם

אמנם נראה לעין בשיטת הרמב"ם בזה. ומתוך דבריו היה נראה לענ"ד ששיטתו מתאימה לדברי הר"ן וסיעתו. ותחילת נعتיק דבריו במקומות המתאים.

וז'ל בספר המצוות ל"ת שנ:

והמצוה השנ"ג היא שהוזירנו מקרוב לאחת מכל אלו העריות ואפילו ללא ביאה.
כגון חבק ונשיקה והדומה להם מפעולות הונאות...

ובמנין המצוות שבתחלת ספר המדע כתב ז"ל:

שלא לקרב לעירiot בדברים המביאים לידי גילוי ערוה כגון חיבור ונישוק ורמייה וקפיצה שנ' אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה, מפני השמואה למדו שזו אזהרה לקריבה המביאה לידי גילוי ערוה.

וכן כותב הרמב"ס בפירוש המשניות (סנהדרין פרק ז) ז"ל:

הבא על ערוה מן העירiot דרך איברין או נשחק אחת העירiot או שחבק או שנגע באבר מאבריה כדי להינות, באיזה אבר שיגע מאברי גופה כגון אותם המתחככים ביד וברגל, וצורה זו מן התיעוב קוראים אותו חכמים עליהם השלם מנאפין ביד וברגל. וכן המצחק עם אחת העירiot, והשחוק עמה והקריצה בעין לשם תעונג כל זה אסור והעשה אותם חייב עליהם מלכות, והם כולם כלולים בתוך שני לאוין האמורים בתורה האחד הוא אמרו יתעלה לא תקרבו לגלות ערוה.

ומכל המקורות הללו משמע שבתווך איסור תורה של לא תקרבו כוללים כל הפעולות המביאות את האדם לידי גילוי ערוה, וכל קריבה היא בכלל איסור זה, ואם כן מניון לחלם ולומר כי רק קריבה של חיבור ונישוק או נגיעה ממש היא בכלל, ושאר מעשים המביאים ומרקבים את האדם לביאה לא נכללו בו. והתורה כתבה בלשון סתמית 'לא תקרבו' ולא פרטה בגופו של מעשה מה נכלל בתוכו. ובמפורש כתב הרמב"ס במנין המצוות שבתחלת ספר מדע, 'רמייה וקפיצה' שאינם נגעה ונכללו בהגדירה הקצרה של הלאו ובוואדי כוונתו שהם מדאו'. יותר מזה כתוב בפיהם"ש "השחוק עימה והקריצה בעין לשם תעונג.. חייב עליהם מלכות והם כולם כלולים בתוך שני לאוין האמורים בתורה...".

אלא שהטעם שפשט היה לו לסת"ט ועוד אחרים, שאין במעשים אלו איסור תורה, הוא ממה שכותב הרמב"ס במפורש בגוף ההלכות ז"ל בהלכות איסורי ביהה (פרק כא ה"א - ב) ז"ל:

כל הבא על ערוה מן העירiot דרך איברים או שחבק ונשחק דרך תאווה וננהנה בקרוב בשור הרי זה לוקה מן התורה, שנאמר לבתי עשות מחוקות התועבות וגוי' ונאמר לא תקרבו לגלות ערוה, כלומר לא תקרבו לדברים המביאין לידי גילוי ערוה.

העשה דבר מחוקות אלו הרי הוא חשוד על העירiot, ואסור לאדם לקוץ בידו וברגלו או לרמו בعينיו לאחת מן העירiot או לשחוק עמה או להקל ראש ואפילו להריח בשמייט שעליה או להביט בפייה אסור, ומכיון למתקוין לדבר זה מכת מרודות.

הרי לך שחייב וכותב שקיים בשר הוא לבודו אסור מדאו' ולוקין עלייו, אך בהלכה ב' כתוב שקריצה ורמייה והבטה מעוניינים עליהם רק מכת מרודות. וא"כ כל אלו איסורים רק מדרבנן. וא"כ דבריו סותרים את הנאמר בסה"מ ומניין המצוות ופיהם"ש, ולכאו' צ"ע.

ישוב הסתירה ברמב"ם

והנראה לומר בזה דעתך אין כוונת הרמב"ם שדברים אלו אסורים רק מדברי סופרים ואין איסורם אייסור תורה. שהרי המعيין בדברי חז"ל בעניין זה ימצא שהדבר מפורש בלשון האדר"ג ריש פרק ב ז"ל:

עשו סיג לתורה. ועשה סיג לדבריך כדרך שעשה הקב"ה סיג לדבריו ואדם הראשון עשה סיג לדבריו. תורה עשתה סיג לדבריה. משה עשה סיג לדבריו.
ואף אйוב ואף נבאים וכותבים וחכמים כולם עשו סיג לדבריהם... איזהו סיג
שעשתה תורה לדבריה הרי הוא אומר ואל אשה בנדת טומאה לא תקרב (ויקרא
יח יט) יכול יחבקנה וינשקנה וידבר עמה דברים בטלים ת"ל לא תקרב.

הרי שכל התנא בכלל לא תקרב אף דברים בטלים. [ועי' בהשגות הרמב"ן שהאריך לבאר מדוע כל הדרשה היא רק אסמכתא], ועכ"פ לדעת הרמב"ם אינה אסמכתא, וא"כ מפורש שאף דברים בטלים הוא בכלל, וכפי שהסבירנו הוא בכלל הסברא, ומוצע כתוב שלוקה רק מכת מרדוות ולא מלוקות ארבעים. ולכאו' היה אפשר לומר שאין כוונת הרמב"ם שאיסרו רק מדרבנן, וכן כתוב 'ומכין... מכת מרדוות' ולא נקט 'מכין' אותו מכת מרדוות מד"ס' וכי שוכותב במקומות רבים בחיבורו. אלא כוונתו שאין ביכולתנו להלkonו מלוקות מDAO, ומ"מ לוקה מכת מרדוות. ובביאור הטעם מודיעינו לوكה מן התורה היה אפשר לומר בכמה דרכים, וראיתי שכבר עמד בזה הגרא"ם פינייטיין זצ"ל באגרות משה (אה"ע ח"ד סי פ) וז"ל:

ומוכרחין לומר דמש"כ הרמב"ם בה"ב ואסור לאדם לקוץ בידו וברגלו או לרמו בעניינו לאחת מן העיריות או לשוחק עמה או להקל ראש ואפילו להריה בשמיים שעליה או להביט ביפה אסור שווו ג"כ מדאוריתא ומה שמסיק ומchein למתקין לדבר זה מכת מרדוות, הוא משום מדאוריתא אין לokin משום שהוא לאו שאין בו מעשה.

הרי שכיוונו לדעתו הגדולה בביאור כוונת הרמב"ם בהגדורת הלאו, אמן מה שכתב שאין לokin עליו כיון שאין בו מעשה, איןנו מובן די הצורך כיון שהרמב"ם מנה בתוך הרשיימה לקוץ ולרמו בידו וברגלו, מודיע שלא יחשבו למשעה, הניחא אם כוונתו למה שמננה בסוף דבריו להביט ביופיה ולהריה ריח בשמיים, אך מודיע הראשונים והוא לאו שאין בו מעשה.

והיה אפשר לומר שהרמב"ם אכן מתקין מכת מרדוות רק על המרייה בשמיים והمبיט ביופיה, והוא ממה שאחר שמננה את כל המעשים הראשוניים הוסיף 'ואף' והואינו כיון שמעשים אלו רבותה בהם וזה כוונתו לחDISTה העובר עליהם לוקה מכת מרדוות. אמן לא ניחא לי לחDIST עד כדי כך שעל שאר קרייבות ישbor הרמב"ם שלוקה מלוקות ארבעים מבלי שיצינו זאת נושא כיlio, וגם הוא דוחק עצום בלשונו להפריד בין הדבקים באותה הלכה עצמה.

על כן נראה לי לומר שהטעם שאינו לוקה מלוקות DAO על קרייבות אלו הוא מפני שביעינו שיתכוון ליהנות מקירבה זאת וככלשון הרמב"ם "ומכין למתקoon לדבר זה", ובלא

כוונת הנאה אין בזה איסור כלל כיון שאינו מתקיים להתקרב לערוות במעשה זה. ועל כן כיון שבתנאי המעשה בעינו שמתכוון ליהנות מהקירבה, ודבר זה אינו ניתן לעדות ע"י העדים המתירים בו ומעדים עלייו, שכן יכולתם היא להעיר על המעשה שעשה אך לא על כוונתו, ומגנו להם שמתכוון ליהנות אולי הבית בה ולא נהנה מיפויה וכדרו. ועל כן אין ביכולתנו להוכיח אותו מכות ארבעים, אך חכמים גדרו את הדבר ואstro מעשיים שיש בהם קירבה אף אם לא נעשו לשם קירבה, ולכן איסור דרבנן בוודאי יש כאן, וכן משמע לשון הש"ך (ווע' קצחה סק"כ) שכותב שם אין כוונת חיבת אינו אסור מדאוי ומשמע שעכ"פ מדרבנן אייכא איסור [וע' אג"מ יו"ד ח"ג סי' נד ד"ה הנה פשוט]. אמנים אם איןו מתכוון לעין הרואה להנאה, על זה לא תקנו חכמים מכת מרוזות, שהרי מעשיים אלו במקומות שאיןו כלל לשם הנאה וחיבת אינו בהם כלל קירבה, והקירבה נוצרת רק מכח מחשבת האדם. אמנים אם כל האיסור מן התורה הוא רק במתכוון ליהנות ועל זה אי אפשר שתבואו עדות מודיע כתוב הרמב"ם בהלכה א' שלוקה מן התורה על חיבור ונישוק, והנראת לומר שבחברוק ונישוק לאו כל כמייניה לטעון שאין נהנה, וכך שאמरו חז"ל המתעסק בחלבבים ועריות חייב שכן נהנה, און שהדי שבקירוב בשר נהנה, וזה מה שהרמב"ם שם התנה בסוף דבריו 'ונינה בקרוב בשר', ומגנו לרמב"ם שנינה, אלא על כרחך שבהז די בעדות העדים אף ללא ידיעת מחשבתו של אדם ואנו סהדי [וע' ש"ת חוות איר סי' קפב שדו לגבי קירבה של נישוק במקומות שאיןו חיבת כלל אלא באונס, ווע' ש"ת מהרש"ם (ח"ג סי' קמطا) וז"ל הנזכר לעניינו "ימה שדחתפו בידיה בודאי איןו דרך חיבת ואדרבה להיפוך..."] ויש לחלק בין נידון DIDICHIA למקרה של נגיעה רגילה ופשוט. ולפי"ז זכינו לישב קושית הגאון האדר"ת בספר חשבונות של מצוה עמי' קפד ד"ה לכוארה שהקשה על הרמב"ם מהא דאיתא בברכות ויע"ב) הוא קדוש אבל משרותו איןו קדוש שנאמר ויגש גחיז להדפה וכו' ולפי הרמב"ם שעבר על איסור תורה הוא רשע גמור, וגם לפי הרמב"ז הוי איסור דרבנן ושרי למקרים עבריני, אמנים תירץ לדעת הרמב"ז דשמא עדין לא גזרו מדרבנן, ולפי"ז אפ"ל בפרשיות דחיפה שהיא היפך הקירבה והחיבת אינה בכלל לאו דלא תקרבו ואיינה בכלל מה' הש"ך [ווע' קנז סק"ז] והב"ש (אה"ע סק"א ודוו"ק].

ביאור השיטות השונות מהסוגיא בסנהדרין

ואם כנים אנו בדעת הרמב"ם שכלל קורבה לשם קורבה, ומתקיים להתקרב על ידה לעיריות הוי לאו מה"ת, אף ללא נגעה וקרובبشر, נבוא לבאר מניין יצא לר"ז ולנמק"י דבר מהסוגיא וסנהדרין, שהרי שם על כרחך שמיيري גם בפנוייה וכך פסק הרמב"ם בהל' יסודי התורה (פ"ה ה"ט), ופנוייה אינה כלל בכלל ערורה. ולא מיירי בפנוייה נזה [ואם נזה בכלל לאו זה דלא תקרב עלי' חשבונות של מצוה לאדר"ת עמי' קפב ד"ה ולפ"ז]. אלא יש לומר בכוונת רבותינו הראשונים שלמדו מסווגיא זו את מקור דברי הרמב"ם, והיינו ממה דאיתא בಗמ' שם "בשלמא למאן דאמר אשת איש היתה שפיר", וב"ע אף שאשת איש אסורה עליו מה"ת, מ"מ מודיע שנאסר שמדובר אחרוי הגדר במקומות פקו"ג, ומה שפיר גם לשיטה זו, אלא על כרחך עולה מדברי הגمرا, שאם מיيري בא"א כל קירבה אסורה, וכיון שכוונתו

להנות מהדיבור עימה, ובזה יתיישב יצרו ויבריא, א"כ חוי איסורה דאו, וא"כ חוי שפיר אביזרייהו דעתיות ויהרג ואל יעבו.

אמנם הרמב"ן פליג על הרמב"ם, ולדבריו יש לבאר כיצד יפרש את הגמ' "בשלמא למאן דאם אש איש היתה שפיר", שהרי לשיטתו אף באש איש אין איסור דאו בדיבור עימה, ואם נאמר שכונת הגמ' ללא של 'לא תתו' מה חילוק יש פנוייה לאשת איש בזה, אם מהרהור הרהור עבירה מכח הדיבור עימה.

אלא יש לבאר באופן אחר שכל כוונת הגמ' בשקל ואטריא היא רק על מה שאמרו הרופאים תבעל, ובזה ATI שפיר למ"ד אש איש היתה, שהוא מעשה של גילוי עריות ממש. ומצאתי שכן מפרש העורך לנר בסנהדרין שם, זז"ל:

ולפענ"ד אפשר לומר דלענין דברים הללו לא רצוי לסמן עוד דברי הרופאים דברר והוחקו לשקר דבתחלה אמרו אין לו תקנה עד שתבעל ואח"כ חזרו מדבריהם והש"ס לא שkil וטורי אלא למה לא התירו חכמים בתחלתו לבא עלייה, ובהכי א"ש מא"ק אמר משום גם משפחה, דלבוארה לא שייך זה לעניין הספר מהחורי הגדר דאיזה פגם משפחה שייך בזה, אלא ע"כ לא קאי רקABA עלייה דמעיקרא.

ובזה יعلו הדברים על מכונם דלהרמב"ם על כרחך לא איירி בביאה גרידא שהרי לשיטתו (אישות פרק א ה"ד) אייכא איסור דאו' בביאת פנוייה, והרמב"ן שחולק עליו סובר אף בביאת פנוייה שאין בה איסור דאו' וכמפורש בהשגותיו בספר המצוות (שורש החמישי ד"ה אבל בבנין) זז"ל:

אבל הבא במקרה דרך הוונים אינו בכלל אל תחול בתק להונטה ולא בכלל לאו קדשה אלא לרבי אלעוז ואין הלכה כמותו....

ומה שהקשה העורך לנר שams לא מיירி בביאה אלא ב'ספר עימיו אחר הגדר' קשה מה פגם משפחה יש בדיברה עימיו אחורי הגדר, לא קשה מידי דהנה הרמב"ם ויסודי התורה פרק ה ה"ט) פסק למ"ד שלא יהיה בנות ישראל פרוצות בעריות [ועי' כל' חמדה פרשת כי תצא עמ' קצא שתמה למה השמייט הטעם של פגם משפחה, עי' בפסקין הרי"ד שפסק למ"ד פגם משפחה] ולשיטתו ATI שפיר שהעיקר יובן לפי למ"ד שלא יהיו פרוצות בעריות.

שער
הלכה

